

Antoni Smoliński

Bogate, st. 1, gm. Przasnysz, woj.
ostrołęckie, AZP 41-66/1

Informator Archeologiczny : badania 30, 150-151

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

siła około 220 cm. Znalezione w niej jedynie kilka fragmentów ceramiki; zdecydowana większość materiału (kultury wielbarskiej i nowożytnego) pochodziła z powierzchni rdzenia kamiennego (m.in. zapinka) lub została znaleziona między kamieniami nasypu. Z analizy stratygraficznej wynika, że obiekt został wyrabowany prawdopodobnie już w starożytności, a później był jeszcze kilkakrotnie penetrowany wkopami rabunkowymi. Pod nasypem kurhanu odsłonięto 4 obiekty: piec i 3 ślady po palach. Mogą to być pozostałości osady i można je datować także na okres trwania kultury wielbarskiej.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w PSOZ w Olsztynie.

Badania zakończono – obiekt został zrekonstruowany.

BIELICE, st. 1,
gm. Łambinowice,
woj. opolskie,
AZP 92-33/-

- osada hutnicza kultury przeworskiej (późny okres wpływów rzymskich)

Nadzór archeologiczny, przeprowadzony w lipcu przez mgr mgr Barbarę Jarosz i Ewę Matuszcyk (Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu). Finansowane przez Opolskie Kopalnie Surowców Mineralnych. Piąty sezon badań.

Przebadano powierzchnię 62 arów na terenie przylegającym od zachodu do obszaru przebadanego w roku ubiegłym, z której właściciel (Opolskie Kopalnie Surowców Mineralnych) zdjął ziemię orną.

Zlokalizowano 5 obiektów (4 paleniska i jamę o nieokreślonej funkcji), w których wystąpiły nieliczne fragmenty naczyń kultury przeworskiej. Wyniki badań dwóch ostatnich sezonów wskazują, że mamy tu do czynienia z południową, peryferyjną częścią osady ludności kultury przeworskiej, której centrum znajdowało się na kulminacji niewielkiego wyniesienia w zakolu Nysy Kłodzkiej.

Badania będą kontynuowane w wypadku poszerzenia terenu eksploatacji żwiru.

Bocień, st. 5,
gm. Chełmża, woj. toruńskie

patrz: neolit

BOGATE, st. 1,
gm. Przasnysz,
woj. ostrołęckie,
AZP 41-66/1

- osada kultury przeworskiej (starszy okres wpływów rzymskich)
- ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (X-XIII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe o charakterze interwencyjnym w związku z budową wodociągu „Helenowo”, przeprowadzone w dniach od 14 do 26 listopada przez mgr. Antoniego Smolińskiego (PHU „ANWIT” Warszawa). Finansowane przez Gminę Przasnysz. Pierwszy sezon badań. Stanowisko zostało zlokalizowane w 1970 r. – inspekcję terenową z ramienia Pogotowia Archeologicznego przy Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie przeprowadził mgr Jerzy Głosik. Badania w 1996 r. objęły strefę prac ziemnych, którą stanowiły odcinki wykopanego już rowu pod wodociąg o długości 317 m, oraz 4 wykopy o łącznej powierzchni 55,5 m², wytyczone w tych miejscach, gdzie w profilu widniały dobrze rysujące się obiekty. W trakcie prac ratowniczych przeprowadzono lustrację powierzchniową obszaru stanowiska.

Badania powierzchniowe ujawniły na zaoranych polach uprawnych licznie występujące fragmenty ceramiki oraz wyraźnie ciemniejsze zabarwienia gruntu. Sytuacja stratygraficzna na stanowisku była zróżnicowana. W wykopie wodociągowym, którego kolejne odcinki ponumerowano jako I, IV, V i VI, uchwycono poniżej warstwy ornej warstwę kulturową, której strop przemieszany był miejscami z warstwą orną. Na odcinku I wykopu wodociągowego warstwa kulturowa miała miąższość do 30 cm, a jej przebieg był nieciągły. W wielu miejscach warstwa kulturowa wystąpiła w wypełniskach stropów obiektów. Poniżej warstwy kulturowej obiekty wystąpiły najliczniej we wschodniej części wykopu, w części zachodniej znajdowały się bezpośrednio pod warstwą orną. W pozostałych wykopach sytuacja wskazywała na to, iż warstwa kulturowa w wielu miejscach występuje zwartym płatem i jest silnie zniszczona przez orkę. Odkryto 66 obiektów, z których 8 to obiekty najprawdopodobniej archeologiczne, a 1 to wkop współczesny. Dokładne datowanie większości z nich nie jest możliwe z uwagi na to, iż odkryto je w profilach wykopu wodociągowego. Zostały one zadokumentowane, lecz nie wyeksplorowane – stąd brak z tych obiektów materiału archeologicznego. Sytuacja stratygraficzna pozwala z dużym prawdopodobieństwem wiązać je z osadnictwem kultury przeworskiej. Większość obiektów to ślady po dołach i dołkach postłupowych, o wypełniskach na ogół barwy brunatnej ze śladami spalenizny. Znaczną ilość dużych i dobrze zachowanych

śladów dolów postłupowych odkryto w wykopach nr I i IV. Uwzględniając rozmiary słupów, ich rozplanowanie i ich relacje do towarzyszących im jam osadniczych, wydaje się, że ślady te wskazują na istnienie na stanowisku solidnych i dużych budowli naziemnych o konstrukcji słupowej, zorientowanych w kierunku północ-południe. Śladom po słupach towarzyszyły zróżnicowanych rozmiarów jamy, niektóre duże, z wielowarstwowanym wypełniskiem. Jednym z ciekawszych obiektów był obiekt nr 31, eksplorowany w ramach małopłaszczyznowego wykopu nr I. Obiekt ten w dużej mierze został zniszczony. Obecnie z dużą ostrożnością można interpretować go jako część wziemną pieca garncarskiego. Nie można jednak wykluczyć, iż była to jama zasobowa o konstrukcji naziemnej, złożonej z bierwion obłożonych gliną. Z obiektu wydobyto bardzo dużo fragmentów ceramiki, które pozwoliły zrekonstruować prawie całe naczynia, główne zasobowe, duże. Wśród naczyń jedno zwraca szczególną uwagę – ma ono wyraźnie zaokrąglony brzusiec, na jego największej wydętości przebiega poziomy pas ornamentacyjny z głęboko rytych swastyk.

Materiały przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Przasnyszu, dokumentacja w PSO w Ostrołęce i Muzeum Okręgowym w Przasnyszu. Badania będą kontynuowane.

Bógpomóż, st. 9,
gm. Bobrowniki,
woj. wrocławskie

patrz: środkowa i późna epoka brązu

Bukówka-Zapniów, st. 1,
gm. Pawłów, woj. kieleckie

patrz: neolit

Bydgoszcz-Pałcz, st. 123

patrz: neolit

Chabsko, st. 33,
gm. Mogilno, woj. bydgoskie

patrz: neolit

CHARŁUPIA MAŁA, st. 2,
gm. Sieradz,
woj. sieradzkie,
AZP 69-44/22

• cmentarzysko ciałopalne kultury przeworskiej (późny okres laterński – wczesny okres wpływów rzymskich, fazy A₂-B₂)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 2 do 14 lipca przez mgr. Piotra Kurowicza (Muzeum Okręgowe w Sieradzu). Finansowane przez PSOZ. Czwarty sezon badań. Przebadano powierzchnię 50 m².

Odkryto 2 groby jamowe (35 i 36). Znaleziono w nich nieliczne fragmenty naczyń glinianych, a w jednym również żelazną fibulę trąbkowatą. Z warstwy przemieszanej pozyskano sporą ilość fragmentów ceramiki ręcznie lepionej oraz przedmioty metalowe: noże, sprzączki do pasa, nity, okucia skrzyneczki.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Sieradzu. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Sieradzkim Roczniku Muzealnym”.

Badania nie będą kontynuowane.

Chelmża, st. 28a,
gm. loco, woj. toruńskie

patrz: wczesne średniowiecze

Ciechrz, st. 2,
gm. Strzelno, woj. bydgoskie

patrz: środkowa i późna epoka brązu

CIECHRZ, st. 26
(GAZ 371),
gm. Strzelno,
woj. bydgoskie,
AZP 47-39/70

- ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- ślady osadnictwa z I okresu epoki brązu
- ślady osadnictwa kultury łużyckiej (środkowa epoka brązu – wczesna epoka żelaza)
- osada kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich)
- osada wczesnośredniowieczna

Ratownicze, sondażowe badania wykopaliskowe na trasie gazociągu Rosja-Niemcy, przeprowadzone we wrześniu przez mgr. Ryszarda Kirkowskiego (Zespół ds. Ratownictwa Archeologicznego w Instytucie Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk Oddział w Łodzi). Koordynacja prac doc. dr hab. Lech Czerniak. Finansowane przez EuRoPol Gaz SA. Stano-